
Synové severu

Chris Bishop

Když jsem ho dohnal, Edwin byl téměř u osady. Nespěchal; naopak se pohyboval velice pokradmu a každý krok pečlivě vážil – snažil se tím vyprovokovat každého, kdo by na nás čekal, k zbrklému útoku. Ne že by očekával útok zde, tak blízko vstupu do vesnice. Věděl, že protivníci by počkali, dokud se neocitneme v obklíčení stěn, aby se na nás mohli vyřítit ze všech stran naráz.

U prvního hořícího domu se zastavil. Neviděli jsme žádného z nájezdníků, a tak jsme si oba zahalili obličeje pláští na ochranu proti dýmu a obzřetně jsme se vydali přes trosky, jež tu zůstaly: poházené domácí předměty, rozbité nástroje, hrnce a oblečení – vše leželo na zemi.

Všude kolem nás hučely plameny a vysílaly k nebi mocné spršky jisker, kdykoliv se přelomil nějaký trám a zřítíl se do žhnoucích uhlíků. Žhavý žár ohně byl téměř nesnesitelný a kouř nás štípal do očí, přesto jsme pokračovali dál, jak jen to šlo. A ležela tu i těla. Nejdříve jsme narazili na muže, jehož hlavu kdosi rozdrtil širokým ostřím válečné sekery o kámen na mletí obilí. O několik kroků dál ležela mrtvola ženy. Byla svlečena donaha a obávám se, že do ní mnohokrát vstoupili, než jí podřízli hrdlo.

Edwin viděl smrt často a v mnoha podobách; na těla se sotva podíval a odváděl mne přímo ke středu osady, kde se zastavil a pomalu se otočil kolem své osy. Očima propátrával každý stín. Když nikoho nespátřil, zformuloval svou výzvu do slov.

„Kdo spáchal toto zlo?“ zvolal hlasitě, aby překřičel řev plamenů. „Co za zbabělce prolilo anglosaskou krev na této půdě?“

Chvilí čekal, a když se neozvala žádná odpověď, zpola se otočil k lesu za osadou.

„Copak, krčíte se v úkrytu stromů a třesete se, místo abyste bojovali s těmi, kdo se dokáží bránit?“

Pořád žádná odpověď, a tak se znovu otočil. „Vězte, že jsem Edwin, druhorozený syn urozeného Edwulfa. Slyšte to jméno a dobře si ho zapamatujte, neboť ačkoliv vám chybí odvaha k tomu, abyste se mi ukázali, uslyšíte je znovu.“

Přestože se stále nic neozývalo, Edwin bojoval s Vikingy natolik často, aby znal jejich prohnanost, a rozhodně natolik dobře, aby ani na okamžik nepolevil v ostražitosti.

Pak se něco pohnulo vpravo od nás. Edwin se otočil čelem k možné hrozbě a o krok ustoupil, aby měl více prostoru. Přes kouř jsme rozeznali velkého psa, který se pomalu vlekl k nám. Ubohé zvíře zasáhl do zad meč nebo sekera, ale nějak ránu přežilo. Namáhavě se blížilo a kňučelo. Zadní nohy táhl pes za sebou a na zemi za ním zůstávala krvavá stopa. Zdálo se, že je příliš slabý, než aby se dostal až k nám, a tak jsem mu vyšel v ústrety, pohladil jsem ho, klekl si vedle a uhladil mu dlouhou šedou srst dlaní. Mé gesto ho podle všeho ukonejšilo. Žalostně štěkl a pokusil se mi olíznout ruku, ale nedalo se dělat nic jiného, než ukončit jeho trápení. Edwin proto přistoupil, jedinou ranou meče psa skolil a oťel si ostří o plášť.

„Je tu ještě někdo z nich?“ zeptal jsem se s úzkostí. Pořád jsme stáli mezi dosud hořícími troskami domů.

Bratr zavrtěl hlavou. „Ne, ale neodešli dlouho před naším příchodem. Měj se tedy na pozoru.“

Společně jsme prošli osadou a hledali další oběti. Požáry začaly uhasínat, takže jsme mohli nahlédnout do zbytků domů, a tam jsme našli zuhelnatělé ostatky tří osob, které byly podle všeho vhozeny do plamenů, ačkoliv jsme nedokázali určit, zda zaživa, či už po smrti.

Hned za domy, poblíž okraje lesa, ležela těla dvou mužů, kteří se zjevně chtěli probojovat pod ochranu stromů. Jeden měl vydloubnuté oči a podříznuté hrdlo, druhého proklálo kopí a ležel schoulený na zemi. Opodál jsme viděli tělo třetího muže. Snažil se zemřít na posvátné půdě toho, co zdejším Anglosasům sloužilo jako kostel – u prostého oltáře pod doškovým přístřeškem –, ale Vikingové ho před zavražděním odtáhli ven, jak bylo vidět na stopách prstů, jimiž ryl do zmrzlé země. Edwin poznamenal, že Vikingové

toho muže považovali za náčelníka, a proto mu usekli hlavu a ruce, aby ho odlišili od ostatních, a nabodli odseknuté části na kůly vedle zohaveného těla.

Celkem jsme napočítali devět mrtvých – pět mužů, jednu ženu a zbytek byl příliš ohořelý, než aby se to dalo určit s jistotou. Nedalo se dělat nic než vyhloubit mělké hroby, do nichž jsme mrtvé pohřbili bok po boku, se psy poblíž. Potom, ačkoliv jsme neznali jejich jména, jimiž bychom je mohli oslovovat, jsem se pomodlil za jejich nesmrtelné duše.

Přestože církev zakazovala zpopelňování mrtvol, ohořelá těla jsme nemohli přesunout, a neměli jsme tedy jinou možnost, než znovu rozdmýchat oheň, aby je zcela pohltily plameny. Právě při sběru dřeva jsem v lese na kůře stromu našel krvavou skvrnu.

„Ten, kdo ji tu nechal, byl těžce zraněný,“ poznamenal Edwin a přejel po lepkavé skvrně prstem. „Vidíš, jak se tu opřel? A tady na zemi je další krev.“

„Čas, který mu zbývá na tomto světě, nemůže být dlouhý, když takhle krvácí,“ řekl jsem, ale Edwin se jen zamračil.

Sledovali jsme krvavou stopu mezi stromy. Někdy ji tvořilo jen pár kapek, jež skanuly na dosud ojínné listy, ale kdekoliv se zraněný zastavil, aby si odpočinul, tam se červenala celá kaluž dokazující, že rána vskutku silně krvácí. Vypadalo to, že z osady se raněný zpola odpotácel, zpola odplazil podél potůčku, dokud nezatočil k severu, aby se prodral lesem. Dovlekl se nicméně jen o několik kroků, neboť jsme ho spatřili, jak leží na zádech zahalený do pláště jako do rubáše.

V obavě, že se jedná o past, se Edwin přiblížil k postavě s krajní opatrností. Zjevně šlo o jednoho z nájezdníků, ale byl starší, než jsem očekával, jeho vrásčitý obličej připomínal vydělanou kůži. A ohledně jeho zranění jsem se nemýlil – podle všeho bylo tak těžké, že se muž dokázal sotva hýbat. Dýchal zrychleně a mělce, hlavu měl zvrácenou nazad a oči křečovitě zavřené. Přesto z něj sálal vzdor, jako kdyby čekal na smrt, ale ještě nebyl připravený poddat se její náruči.

„Je sám?“ zeptal jsem se a pevně sevřel kopí.

„Jestli ne, brzy se to dozvíme.“ Edwin se připlížil ještě o něco blíž. Vůbec se přitom neohlížel, upíral oči jen na ležícího Vikinga.

Jakmile se přesvědčil, že muž nepředstavuje nebezpečí, odložil štít a zabodl meč hrotem do země, aby ho v případě potřeby mohl znovu rychle uchopit. Poté natáhl ruku pro kopí, které mi dal, a jeho špičkou zvedl lem

Vikingova pláště tak opatrně, že starý válečník zřejmě nic nepostřehl. Pod pláštěm se objevila ruka svírající meč.

Edwin zvedl kopím plášt ještě víc a tentokrát odhalil mužovu tuniku. Nasákla krví, vytvářející velký rudý srpek pod levou paží. Vlákna ovčí kůže z vesty, již měl Viking oblečenou přes tuniku, se přilepila k ráně, a stařec tlumeně zasténal, když se odtrhla. Nepatrně se pohnul a tehdy jsme spatřili, že nás pozoruje zpod přivřených víček.

„Proč ho tu nechali?“ zeptal jsem se. Pomyslel jsem si, že Vikingové měli ukončit život těžce zraněného muže mečem, aby ho ušetřili pomalé smrti způsobené tak hroznou ránou.

„Aby zemřel, jak nejlépe dokáže,“ vysvětlil Edwin. „Představujeme pro něho příležitost, jak si získat místo ve Valhale.“

Podle víry Vikingů byla smrt v boji jedinou možností, jak si zajistit místo ve Velké síni mrtvých bojovníků.

„Chceš říct, že ho nechali, aby s námi bojoval sám, byť je těžce zraněný?“

Edwin zavrtěl hlavou. „Ne, chtěli jen, aby zemřel při pokusu o boj. Vidíš, že mu vzali vše s jakoukoliv cenou kromě meče? Neočekávali, že přežije náš příchod.“

Vskutku, stařec neměl žádné jiné zbraně a zřejmě ani amulety či šperky, dokonce ani prsten. „Zbavíš ho tedy života, nebo ho necháš, aby podlehl svému zranění?“ zeptal jsem se. Nebyl jsem si jistý, zda se můj křesťanský soucit má vztahovat i na Vikingy.

Edwin se usmál, přistoupil ke starému válečníkovi a zadíval se mu do očí. „Ne, vyprovodíme ho z tohoto světa,“ pravil ponuře. „Ale musí za svůj přechod na onen svět zaplatit. Ať už jsou jeho osudem ohně pekelné, nebo síň Valhaly, je tu něco, nač se ho nejdřív zeptám.“

Vtom se Viking pokusil pohnout. Sebral zbytky sil a nepatrně pozvedl meč, ale Edwin rychle přišlápl ostří k zemi a odkopl mu meč z dosahu. Viking se překulil na bok a chabě šátral kolem sebe, jako kdyby se ho snažil nahmatat, ale Edwin ho nenechal. Znovu použil nohu, tentokrát k tomu, aby muže překulil zpátky na záda. Při tom odhalil skutečnou hrůznost Vikingova zranění. Levou paží měl téměř odseknutou v rameni, a ačkoliv si ji ovázal kusy látky a kůže, pod obvazem bylo vidět syrovou, živou tkáň.

„Jejich víra není tak podivná,“ podotkl Edwin, když vycítil mé opovržení. „Sám jsi viděl, jak umírají lidé, když jim podobné rány zhnisají a odmítají

se hojit. Je lepší zemřít v boji než trpět takovým osudem. Kromě toho, co nám nabízí tvá Svatá crkev, pokud je naše krev prolita ve jménu její věci?“

„Že získáš místo v nebi,“ odpověděl jsem rychle.

„Ujišťuji tě, že tento bojovník považuje Valhalu za dostatečně dobrý ráj. A kdo jsme my, abychom mu ho odepřeli?“ Bratr přiložil hrot kopí muži přímo k ráně a krutě do ní dloubl. Viking sebou trhl a Edwin se mu zadíval do očí. „Kde je Guthrum?“ zeptal se.

Viking mlčel.

„Guthrum!“ zopakoval Edwin a přitlačil na kopí. „Kde je Guthrum a jeho vojsko?“

Starý válečník zavrtěl hlavou a znovu se natáhl pro meč, ale podařilo se mu jen rozevřít ránu na rameni víc. Vykřikl cosi, co znělo jako kletba, a plivl na nás.

Edwin znovu dloubl kopím do rány, tentokrát ještě silněji. „Guthrum!“ naléhal a zatočil kopím, takže ze zranění vytekla čerstvá krev. „Řekni mi, kde se ten mizera skrývá!“

Viking zavřel oči a zasykl mezi sevřenými zuby, jak se snažil vydržet bolest.

„Guthrum!“ vykřikl Edwin zlostně. „Kde... je... pán... Guthrum?“ Každé slovo doprovodil krutým bodnutím.

Viking žalostně zaúpěl a bylo zřejmé, že ztrácí vědomí. V obavách, že zajatec zemře příliš brzy, ho Edwin kopl do nohou, aby ho probral. Když muž opět otevřel oči, viděl, že se můj bratr hotoví k dalšímu mučení.

Viking už vydržel víc, než by měl jakýkoliv člověk. Zhluboka se nadechl, zvedl pravou ruku a ukázal směrem k jihu. „G... Guthrum,“ zašeptal a chabě kývl. „G... Guthrum.“

Edwin a starý válečník se chvíli dívali jeden na druhého, jako by sdíleli cosi, co nepotřebuje slova. Po chvíli – stále mlčky – Edwin zvedl kopí a zarázil ho muži do břicha. Viking zasténal, ale neprotestoval, dokonce sám chytil kopí, jako kdyby si ho chtěl zarazit ještě hlouběji do těla. Teprve když Edwin kopím zatočil, stařec vykřikl: ani tento výkřik však nebyl bolestný, nýbrž plný vítězoslávy.

Přeložil Zdik Dušek

